

Ангел Каралийчев

Историята на една ябълка

Тя се роди през една ясна пролетна утрин.

Рой пчели пееха на синора, когато слънцето напече пъпката върху най-горното клонче на ябълката. Пъпката се затопли и се пукна.

– Какъв хубав свят – въздъхна розовото цветче в чашката и погълна с жадно око зелената нива, зашумените синори и тихата небесна синеви-на. Поляхна кротък вятър. Залюля клончето. Новороденият цвят се наведе надолу. Една пчела от синора го зърна и литна към него. Кацна раз-треперана, навря си косматата главица между цветните листа и почна да смуче мед. Ябълковото цветче примря от страх и болка. Пчелата се нас-мука до насита, отърси върху гърба си златния пращец от тичинките, забръмча с прозрачните си криле и отлетя.

– Какво прави с мене туй крилато нещо, майчице? – попита цветчето.

Старата ябълка се обади:

– Не бой се, чедо! Туй крилатото нещо е пчела. Тя дойде, да се нас-муче с мед от твоето сърце. Мед за хората.

– Кои хора?

– Ония, дето живеят долу в стария град.

Цветчето погледна с копнеж към далечния град.

Мина една неделя време. Розовите листа на цветчето окапаха и се оголи едно малко зелено зрънце. Туй зрънце почна да расте, поено от хладната роса и хранено от живия сок, който старата ябълка смучеше от земните недра. Наедря. Когато нивата се жълтна и житните класове се огънаха надолу, нежна руменина покри кожицата на най-горната ябъл-ка. Тя се къпеше в знойния дъх на слънцето и слушаше песента на чучу-лигите. Сгушен някъде в долчината, денем летният вятър дремеше, а но-щем налягаше силно класовете и те прашяха.

– Кой ходи по нивите? – пита една нощ ябълката.

– Аз ходя – обади се невидим глас.

– Кой си ти?

– Вятърът.

– Ах, вятърът ли? Спри, братко ветре, под майчините ми клони и ми разкажи за оня далечен град, където нощем трептят хиляди светулки.

– Те не са светулки, ами са електрически лампи.

– Боже – прошепна ябълката, – дали ще видя някога този град?

– Защо ти трябва да го гледаш. Той е стар град. Стените на къщите му са пропукани. Улиците – криви и прашни. Край града се вие една мътна река. Цял ден в нея се къпят деца и юрдечки. А пък вечер, когато надникнах през прозореца на една вехта къщурка, видях едно болно

момиче. Лежи на креватчето си, а челото му гори. До креватчето – маса. На масата гори лоена свещ. А над масата, приведена, плете чорап една жена с прошарени коси и сухо лице – майката. Детето изохка:

„– Маменце, много ми е горещо. Устата ми засъхнаха. Яде ми се нещо.

– Трай, чедо – извърна очи майката, – тая нощ аз ще изплета един чифт чорапи. Утре ще ги продам на пазара. Като взема пари, ще ти купя ябълки петровки. Да видиш какви са хубави!“

Домъчня ми за болното девойче и раздвижих криле да разхладя челото му. Но в туй време пламъкът на лоената свещ се огъна и угасна. Когато настана тъмнина, детето промълви:

„– Маменце, запали пак свещта!

– Няма кибрит, чедо.

– Защо няма?

– Защото нямам пари да купя.“

– Сърцето ми се сви – продължи вятърът, – излязох навън, дигнах цял облак прах по улиците и напуснах тоя град, където има толкова бедни хора и страдание.

Вятърът млъкна. Ябълката наклони глава. Налегна я тежка мисъл. Задрям в зори. Когато се събуди, цялото й лице беше мокро.

– Залюлей ме, братко ветре – помоли се тя на вятъра, – духни да ми изсъхне румената риза!

Вятърът я люшна.

– По-силно!

Вятърът избухна, залюля я, клончето се приведе и узрялата ябълка се отрони. Падна в коловоза на отъпкания път. Търкулна се надолу и викна:

– Сбогом, майчице! Прощавай, ниво златокласа! Аз вече заминавам!

– На добър час, дъще! – проговори старата ябълка, а житните класове се поклониха.

– Тикай ме, ветре!

– Накъде?

– Към града.

Вятърът подхвана румената ябълка и я понесе пъргаво надолу. Подир един час тя стигна в града. Както се беше засилила – влезе под пътната порта право в един двор, пълен със свине. Свинете, щом я зърнаха, втурнаха се с навирени опашки да я схрускат. Сборичкаха се над нея, бутнаха я със зурлите си и тя се търкулна назад – излезе пак навън.

Вятърът я подхвана отново и я засили насреща към брега на реката. Ябълката падна във водата и запищя:

– Помощ! Олеле, удавих се!

Ала водата не можа да навлезе в гърлото ѝ, защото нямаше гърло, и тя плувна по течението между сивите смешни юрдечки, които ловяха рибки с вдигнати нагоре крака като лопатки. Един рибар хвърли мрежа и замрежи ябълката с десетина рибки. Изтегли лова си на брега, прибра рибките в една кофа, а ябълката хвърли на пясъка. Отмина. Ябълката изсъхна и червената ѝ кожа заблещука. Подир пладне на реката пристигна една суха жена с вехта черна забрадка – да пере. Щом се наведе и натопи прането, тя съзря ябълката и очите ѝ светнаха.

– Слава Богу! – проговори сиротинята и прибра ябълката в пазвата си. Когато се върна в къщи, викна отдалеч на болното си момиче, което лежеше в постелята:

– Познай какво ти донесох!

– Мидена черупка, маменце.

– Не е черупка, червена ябълка ти нося.

Детето пое с жълтата си ръка ябълката, допря я до горещите си устни и я целуна. Ябълката погледна лоената свещ на масата и позна, че е дошла в къщата, за която снощи разказваше вятърът. Взря се в напуканите от огън устни на детето и закопня да ги намокри с влагата си. Надвечер, когато горещ лъх нахлу от улицата, болното девойче разхапа ябълката. Ябълката усети белите му зъбчета и изтръпна.

Подир малко в шепата на малкото момиче останаха само четири кафяви семки. То протегна ръка и ги хвърли навън през прозореца в градината.

На другата пролет пред прозореца на сиромашката къщица поникна крехко ябълково дръвце. То порасна бърже, защото една грижовна млада ръка го поливаше всяка вечер с медено гюмче.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007

Редакция: BНorse, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев, НАЙ-ТЕЖКОТО ИМАНЕ – ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ

Съставител ГЕОРГИ СТРУМСКИ

Библиотечно оформление СТЕФАН ГРУЕВ

Редакционна колегия ЕФРЕМ КАРАНФИЛОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ, ЙОРДАН МИЛЕВ,
КАМЕН КАЛЧЕВ

Отговорен редактор НИКОЛАЙ ЯНКОВ. Редактор на издателството АННА
ПАНЧЕВА

Илюстрации АЛЕКСИ НАЧЕВ. Художник на корицата РАДОЙ БОЯДЖИЕВ.

Художествен редактор ИВАН МАРКОВ

Технически редактор ЕЛЕНА МЛЕЧЕВСКА. Коректор ТАНЯ СИМЕОНОВА

Първо издание. ЛГ. V. Тематичен № 13/9537172431/6006-2-79

Дадена за набор на 23. IV. 1979 г. Подписана за печат на 27. IX. 1979 г. Излязла от
печат на 10. X. 1979 г.

Поръчка № 118. Формат 1/16 60×90. Тираж 60 000. Печатни коли 16. Издателски коли
16. Цена 2 лв.

„НАРОДНА МЛАДЕЖ“ – ИЗДАТЕЛСТВО НА ЦК НА ДКМС. МОНОФОТО, ПЕЧАТ
И ПОДВЪРЗИЯ ДПК „Д. БЛАГОЕВ“. СОФИЯ – 1979

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3396>]